

Iesniegums par plānotā vēja parka “Prīkuļi” un saistītās infrastruktūras būvniecības ieceri Saunas pagastā, Preiļu novadā

Atbilstoši likuma par letekmes uz Vidi novērtējuma likuma 4. pantam un 1. pielikuma 26 prim punktam, MK noteikumu Nr. 18 „Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību” 2. punktam un Enerģētiskās drošības un neatkarības veicināšanai nepieciešamās atvieglotās energoapgādes būvju būvniecības kārtības likuma 7. pantam

Ierosinātāja nosaukums: SIA “Enery Latvia”

Reģistrācijas numurs: 40203489770

Juridiskā adrese: Skanstes iela 50, Rīga, LV-1013

Tālruna numurs: +371 26 802 720

Elektroniskā pasta adrese: office.riga@enery.energy , martins.berzins@enery.energy

Paredzētās darbības (objekta) nosaukums: Vēja parka “Prīkuļi” un saistītās infrastruktūras būvniecība Saunas pagastā, Preiļu novadā

Informācija par paredzētās darbības fizisko pazīmju aprakstu, t.sk. informācija par apjomu, darbības vietas sagatavošanu pirms paredzētās darbības uzsākšanas, izmantojamo tehnoloģiju veidiem, nepieciešamajiem infrastruktūras objektiem:

SIA “Enery Latvia” (*turpmāk tekstā – Ierosinātāja*) ir starptautisks atjaunīgās enerģijas projektu attīstītājs un investors, kas iecerējis izbūvēt vēja parku “Prīkuļi” Saunas pagastā, Preiļu novadā. Plānotajā vēja parkā ir plānots izbūvēt līdz 24 jaunākās paaudzes lielas jaudas vēja elektrostacijas, kuru kopējā jauda varētu sasniegt 192 MW.

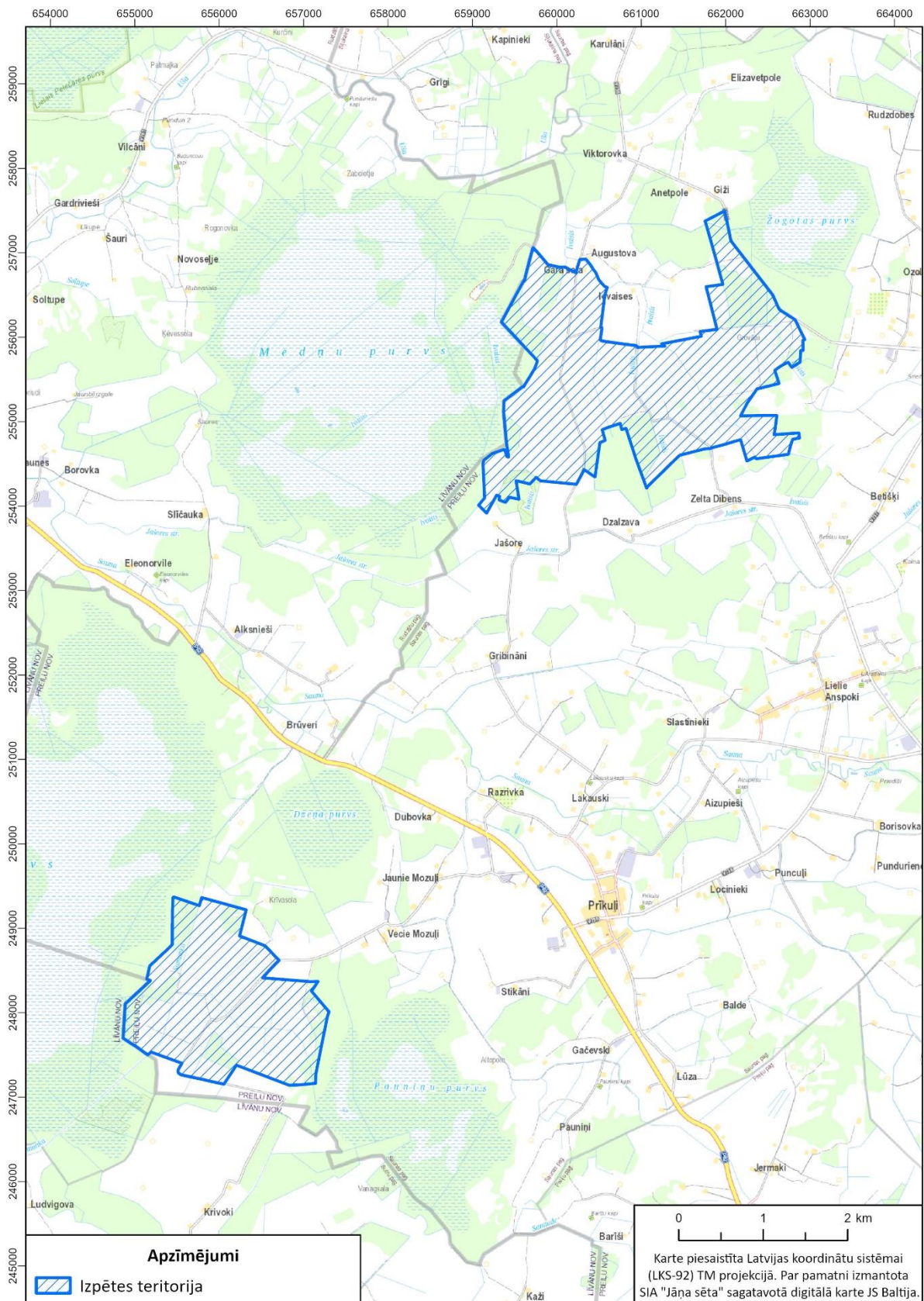
Uzsākot vēja parka plānošanu, Ierosinātāja ir identificējusi teritoriju, kas ir potenciāli piemērota šādas ieceres īstenošanai, uzrunājusi un vienojusies ar zemes īpašniekiem par viņu iesaisti vēja parka attīstības ieceres īstenošanā, tomēr ņemot vērā to, ka ietekmes uz vidi novērtējuma procesa laikā var tikt atklāti apstākļi, kas liek mainīt sākotnējo ieceres risinājumu un, iespējams, apmēru, Ierosinātāja ietekmes uz vidi novērtējumu vēlas veikt plašākā teritorijā (*turpmāk tekstā – izpētes teritorija*) (skat 1. attēlu), lai nodrošinātu labākā iespējamā vēja parka izbūvi dabas aizsardzības un sabiedrības veselības aizsardzības kontekstā.

Lai gan šobrīd ir aplēsts gan izbūvējamo staciju skaits, gan kopējā parka jauda, tomēr konkrēts izbūvējamo staciju skaits tiks noteikts ietekmes uz vidi novērtējuma procesa laikā, ņemot vērā normatīvo aktu prasības staciju izvietojumam, vides un dabas ekspertu vērtējumu par vēja parka izbūves iespējām izbūves iespējām.

Plānojot vēja parka teritoriju, ir ņemts vērā tuvāko ciemu – Smelteri (aptuveni 1,7 km attālumā), Lielie Anspoki (vairāk nekā 2,5 km attālumā), Prīkuļi (aptuveni 3,0 km attālumā), Sutri (aptuveni 3,2 km attālumā) un Rudzāti (aptuveni 6,3 km attālumā) – izvietojums, kā arī tādas apdzīvotas vietas (mazciemi) kā Krīvasola, Vecie Mozuļi, Garā sala, Zelta Dibens,

Dzalizava, Jašore, Ievaises, Augustova, Ozoliņi un citas. Analizējot iespējamās vēja elektrostaciju izvietojuma risinājumus izpētes teritorijā, vērā tiek ņemts ne tikai ciemu un apdzīvotu vietu novietojums, bet gan katra dzīvojamā ēka, no kurām vēja elektrostacijas jāatvērza vismaz 800 m attālumā. Izpētes teritorijas novietojumu un platību ietekmē arī jau līdz šim apzināto dabas vērtību atrašanās vietas. Izpētes teritorijas platība ir 986,65 ha.

Izpētes teritorijā iekļautas 85 zemes vienības, kuru saraksts pievienots iesnieguma 1. pielikumā. Vēja elektrostacijas un ar tām saistītā infrastruktūra tiks izbūvēta tikai tajās zemes vienībās, ar kuru īpašniekiem būs panākta vienošanās par staciju vai ar tām saistītās infrastruktūras izbūvi.

1. attēls. Plānotā vēja elektrostaciju parka izpētes teritorija

Ierosinātāja šobrīd vēl nav izvēlējusies kādu konkrētu vēja elektrostaciju modeli, kas varētu tikt izbūvēts plānotajā parkā. Stacijas modeļa izvēli lielā mērā noteiks gan ietekmes uz vidi novērtējuma rezultāti, gan konkrētā modeļa ražošanas potenciāls, gan tā būvniecības izmaksas. Ietekmes uz vidi novērtējuma laikā ir paredzēts vērtēt un salīdzināt tādu dažādu

jaunāko modeļu kā piemēram *Enercon, Vestas, Siemens-Gamesa, General Electric* vai *Nordex* piemērotākos risinājumus. Visu iepriekš minēto ražotāju jaunākajiem modeļiem ir vairākas kopīgas raksturiezīmes, kas nozīmīgas paredzētās darbības raksturošanai:

- katras stacijas nominālā jauda ir ap 7 MW;
- augstākie pieejamie vēja elektrostaciju torņi var sasniegt vai pat pārsniegt 175 m augstumu;
- vēja elektrostaciju rotora diametrs var sasniegt vai pat pārsniegt 170 m;
- augstākais iespējamais kopējais stacijas augstums var sasniegt pat 260 m.

Lai nodrošinātu saražotās elektroenerģijas nodošanu kopējā tīklā, tiks izbūvēta jauna apakšstacija, kā arī elektropārvades līniju tīkls. Plānojot kabeļu līnijas novietojumu, tiks ņemts vērā Enerģētikas likuma 21. pants, kas paredz, ka jaunu energoapgādes komersantu objektu ierīkošana veicama, pēc iespējas izmantojot ceļa zemes nodalījuma joslas atbilstoši likuma "Par autoceļiem" 18. panta nosacījumiem.

Plānots, ka piekļuve plānotajam vēja parkam būvniecības un ekspluatācijas laikā tiks nodrošināta pa reģionālo autoceļu P62 Krāslava-Preiļi-Madona, valsts vietējo autoceļu V737 Kokorieši-Jezufinova-Polkorona, pašvaldības autoceļiem, kā arī jaunizbūvētiem pievedceļiem, kuru novietojums tiks precizēts ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma izstrādes laikā. Pirms plānoto vēja elektrostaciju uzstādīšanas ir paredzēts no jauna izbūvēt vai vietām pārbūvēt staciju uzstādīšanai un ekspluatācijai nepieciešamo infrastruktūru – pievedceļus, laukumus, enerģijas pārvades līnijas. Precīzs plānoto pievedceļu, kā arī citu infrastruktūras objektu izvietojums un tehniskie raksturlielumi tiks noteikti ietekmes uz vidi novērtējuma procesa laikā, izvērtējot esošo ceļu tīklu, jaunu ceļu un cita veida infrastruktūras izbūves nepieciešamību, to izbūves iespējas un iespējamo ietekmi uz vidi, tajā skaitā uz izpētes ietvaros un iepriekš konstatētajām dabas vērtībām.

Atbilstība teritorijas plānojumam

Saskaņā ar Preiļu novada teritorijas plānojuma 2016.–2031. gadam (ar 2018. gada grozījumiem)¹ (*turpmāk – Teritorijas plānojums*) funkcionālā zonējuma karti, vēja parka izpētes teritorijā ietilpst mežu (M) un lauksaimniecības teritorijas. Atbilstoši Preiļu novada teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem vēja elektrostaciju būvniecība ir atļauta teritorijās, kuru izmantošanas veids ir lauksaimniecības teritorijas (L).

Ņemot vērā novada plānošanas dokumentus, t.sk., teritorijas plānojumu, plānotās izmaiņas tiks ierosinātas un izstrādātas lokālplānojumā, paredzot ne tikai nepieciešamās infrastruktūras izbūvi, bet arī zemes transformāciju, kas paredzēta tikai vēja staciju uzstādīšanas vietās.

Informācija par būtiskajiem vides aspektiem, no kuriem izriet paredzētās darbības ietekme uz vidi, to raksturojums un novērtējums:

Sabiedrības veselība un drošība

Nozīmīgākās fizikālās ietekmes, kuras ir atzītas par būtiskām vai noteiktos apstākļos potenciāli būtiskām, vai arī traucējošām vēja parku ekspluatācijas kontekstā, ir troksnis, tai skaitā zemas frekvences troksnis, mirgošanas efekts un vides risks, kas līdzās ar citām ietekmēm, detalizēti tiks vērtētas ietekmes uz vidi novērtējuma laikā.

Vides troksnis vēja elektrostaciju kontekstā lielākoties būs mazsvarīgs vides faktors, jo Latvijā ir noteikti minimālie attālumi, kādos vēja elektrostacijas drīkst izbūvēt no dzīvojamās vai

¹ Pieejams: https://geolatvija.lv/geo/tapis#document_10876

publiskās apbūves teritorijām, proti, pat visskaļāko tirgū pieejamo vēja elektrostaciju radītais troksnis 800 m attālumā no to uzstādīšanas vietas vairumā gadījumu būs krietni zemāks par normatīvajos aktos noteiktajiem robežlielumiem. Zemas frekvences troksnis nav regulēts Latvijas normatīvajos aktos, tomēr pēdējā desmitgadē veiktajos ietekmes uz vidi novērtējumos vēja parkiem tas ir atzīts par nozīmīgu sabiedrības veselību apdraudošu faktoru. Veicot vēja parka “Prikuļi” ietekmes uz vidi novērtējumu, zemas frekvences troksni būs viens no pētāmajiem vides faktoriem.

Mirgošanas efektu rada rotora spārnu kustība, tiem periodiski aizsedzot sauli un veidojot kustīgas ēnas uz zemes un dažādu objektu virsmas. Arī mirgošanas efekts nav regulēts Latvijas normatīvajos aktos, bet tiek vērtēts ietekmes uz vidi novērtējuma procesos, lielākoties izmantojot Vācijā izstrādātās rekomendācijas ietekmes vērtēšanai un noteiktās robežvērtības par pieļaujamo mirgošanas efekta ietekmes laiku. Veicot ietekmes uz vidi novērtējumu vēja parkam “Prikuļi”, mirgošanas efekta ietekme tiks vērtēta.

Vēja elektrostacijas un vēja parki ir paaugstināta riska objekti, kas tehnisku defektu, nepareizas ekspluatācijas un uzturēšanas, vai ārēju faktoru iedarbības gadījumā var izraisīt negadījumus vai avārijas, līdz ar to nepieciešams novērtēt iespējamus negadījumus un riskus, kas saistīti ar vēja staciju rotora lāpstiņu apledojumu, mehāniskiem bojājumiem, eļļošanas sistēmas defektiem un ugunsgrēkiem. Novērtējuma sagatavošanas laikā tiks aprēķināti drošības attālumi no vēja elektrostacijām līdz jutīgām teritorijām un nepieciešamības gadījumā tiks piemēroti pasākumi, lai riskus samazinātu līdz pieļaujamam līmenim vai novērstu.

Aizsargājamās dabas teritorijas un ietekme uz dabas vērtībām

Saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes dabas datu pārvaldības sistēmā „Ozols” publicēto informāciju vēja parka izpētes teritorijas tuvumā (aptuveni 3,74 km attālumā ziemeļrietumu virzienā) atrodas īpaši aizsargājama dabas teritorija – Lielais Pelečāres purvs, kas iekļauta arī Eiropas aizsargājamo dabas teritoriju Natura 2000 tīklā. Teritorija dibināta, lai aizsargātu 25 putnu un 4 bezmugurkaulnieku sugas, kā arī tajā ietverošos biotopus. Dienvidu virzienā no vēja parka izpētes teritorijas (aptuveni 7,0 km attālumā) atrodas īpaši aizsargājama dabas teritorija – Ašenieku purvs, kas iekļauta arī Eiropas aizsargājamo dabas teritoriju Natura 2000 tīklā. Teritorija dibināta, lai aizsargātu tajā esošās 12 putnu sugas un 1 bezmugurkaulnieka sugu, kā arī tajā ietverošos biotopus. Dienvidrietumu virzienā no vēja parka izpētes teritorijas (aptuveni 11,3 km attālumā) atrodas īpaši aizsargājama dabas teritorija – Dubnas paliene, kas iekļauta arī Eiropas aizsargājamo dabas teritoriju Natura 2000 tīklā. Teritorija dibināta, lai aizsargātu tajā esošās 12 putnu sugas, 2 zivju sugas, 1 ziedošu augu sugu, 1 zīdītāju sugu un 3 bezmugurkaulnieka sugas, kā arī tajā ietverošos biotopus. Informācija par plānotā vēja parka izpētes teritorijas tuvumā esošajām dabas teritorijām attēlota 2. attēlā.

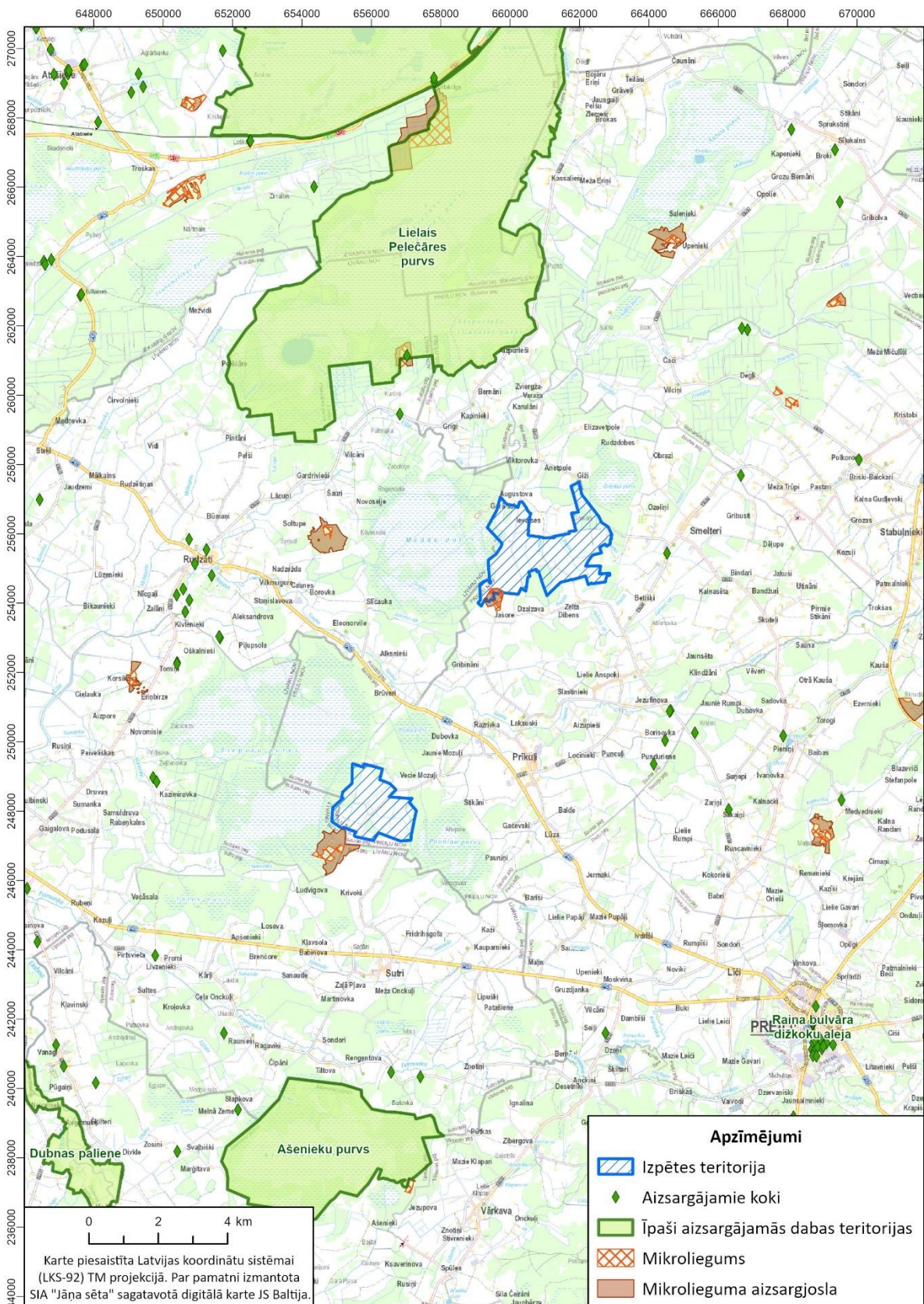
Plānotā vēja parka apkārtnē atrodas vairāki mikroliegumi, kas veidoti ar mērķi aizsargāt īpaši aizsargājamas sugas vai biotopus. 1. tabulā uzskaitīti mikroliegumi, kas atrodas līdz 10 kilometru attālumā no izpētes teritorijas. Izpētes teritorijā nav zināmi un reģistrēti īpaši aizsargājami koki (dižkoki).

1. tabula. Izpētes teritorijai tuvākie mikroliegumi

ML kods	Mikroliegumā esošā aizsargājamā suga vai biotops	Attālums no izpētes teritorijas, km
2735	Mazais ērglis	0,46
2636	Mazais ērglis	6,63

2690	Mazais ērglis	4,06
3027	Mazais ērglis	Robežojas ar izpētes teritoriju un atrodas izpētes teritorijā
2299	Melnais stārķis	9,27
3039	Mazais ērglis	9,19
726	Doblapu leženeja	6,03
727	Mazais ērglis	6,31
1014	Mazais ērglis	8,78
3156	Mazais ērglis	7,39
512	Melnais stārķis	4,72
1456	Skuju koku meža biotops	9,81

Ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros izpētes teritorijā un tās apkārtnē sastopamās dabas vērtības padziļināti pēta dabas eksperti, kuriem jānovērtē plānotā vēja parka ietekmi uz dabas vērtībām un, ja nepieciešams, jāsniedz priekšlikumus ietekmju mazināšanai.

2. attēls. Īpaši aizsargāmās dabas teritorijas paredzētās darbības piegulošajā teritorijā

Ainavas kvalitāte un kultūras mantojums

Vēja parku ietekme uz ainavu ir būtisks aspekts, īpaši vietās ar dabisku vai maz pārveidotu ainavu. Preiļu novada teritorijas plānojumā nav noteiktas ainaviski vērtīgas teritorijas,

savukārt pēc Latvijas Kultūras kanona nozīmīga ainavas sastāvdaļa ir Latvijas mežu ainava² un Latgales ezeraines ainava³. Plānotā vēja parka "Prikuļi" apkārtnē ir sastopams Latvijas ainavu dārgums "Teiču purvs", kas ir viens no lielākajiem neskartajiem sūnu purviem Baltijā⁴.

Vēja parku būvniecības kontekstā ne mazāk nozīmīgs aspekts, kas tiek vērtēts ietekmes uz vidi novērtējuma procesa laikā, ir plānotās ieceres ietekme uz kultūras mantojumu. Vēja parka izpētes teritorijā neatrodas valsts aizsargāti kultūras pieminekļi.

Izstrādājot ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu, tiks vērtēta paredzētās darbības ietekme uz Austrumlatvijas zemienes ainavu, kā arī kultūrvēsturiskajiem objektiem plānotā vēja parka apkārtnē.

Virszemes ūdensobjekti

Plānotā vēja parka izpētes teritorija atrodas Daugavas upju baseinu apgabalā. Izpētes teritoriju šķērso tādas valsts nozīmes ūdensnotekas kā Sumanka (ūdens saimnieciskā iecirkņa kods 43222) un Ivaisis (432272). Izpētes teritorija galvenokārt atrodas meliorētās lauksaimniecībā izmantojamās zemēs.

Piesārņotas vietas un paaugstināta riska objekti

Atbilstoši Valsts vides dienesta izveidotās Piesārņoto vietu pārvaldības sistēmas (PVPS) iekļautajai informācijai, vēja parka izpētes teritorijā neatrodas neviena piesārņota vai potenciāli piesārņota vieta. Tuvākā potenciāli piesārņotā teritorija – Rožupes noliktava (reģ. Nr. 76317/1160), atrodas 9,16 km attālumā no paredzētās darbības teritorijas.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2021. gada 21. janvāra noteikumiem Nr. 46 "Paaugstinātas bīstamības objektu saraksts" tuvākais paaugstinātas bīstamības objekts atrodas Preiļos, aptuveni apmēram 11,8 km attālumā no izpētes teritorijas.

Iesniegumā uzrādītā informācija ir patiesa un atbilst normatīvajos aktos noteiktajām prasībām.

Ar cieņu,
SIA "Enery Latvia" valdes locekle

Erika Ščiogoleva

**ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR
DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU**

² Pieejams: <https://kulturaskanons.lv/archive/latvijas-mezu-ainava>

³ Pieejams: <https://kulturaskanons.lv/archive/latgales-ezeraines-ainava>

⁴ Pieejams: <https://ainavudargumi.lv/teicu-purvs>

1. pielikums. Vēja parka "Prikuļi" izpētes teritorijā ietilpstošās zemes vienības

Nr.	Kadastra apzīmējums	Kadastra numurs	Nosaukums
1	76740060154	76660070011	Jaunratnieki
2	76740060061	76680090026	Brūveri
3	76740010005	76740010005	Giži
4	76740010007	76740010007	Liepiedi
5	76740040078	76740010016	Kalnieši 2
6	76740030028	76740010016	Kalnieši 2
7	76740030024	76740010016	Kalnieši 2
8	76740010067	76740010067	Zemšalas
9	76740010134	76740010068	Vecdārzi
10	76740010070	76740010070	Sili
11	76740010073	76740010073	Bez nosaukuma
12	76740010092	76740010092	Jaunarāji
13	76740040352	76740010174	Takas
14	76740010121	76740020021	Miezīši
15	76740040299	76740020021	Miezīši
16	76740010080	76740020022	Vētras
17	76740010027	76740020036	Mežābele
18	76740020157	76740020156	Mauriņi
19	76740020159	76740020159	Sāga
20	76740020160	76740020160	Soltupes
21	76740010118	76740020164	Zirneklīši
22	76740010030	76740020164	Zirneklīši
23	76740010072	76740020282	Avoti
24	76740040090	76740030004	Jaundzelzava
25	76740030017	76740030013	Caunes
26	76740030072	76740030020	Palmas
27	76740030022	76740030020	Palmas
28	76740060067	76740030020	Palmas
29	76740030177	76740030034	Jaunaudzes
30	76740030073	76740030034	Jaunaudzes
31	76740030176	76740030039	Ievaiši
32	76740060075	76740030052	Līcīši
33	76740030077	76740030077	Garāsala
34	76740030079	76740030079	Līdangas
35	76740030088	76740030097	Audzes
36	76740060102	76740030115	Jašore
37	76740030048	76740040032	Dzirnavas
38	76740040087	76740040087	Riekstu Purvs
39	76740030044	76740040123	Drivas
40	76740030046	76740040125	Celiņmājas
41	76740040142	76740040143	Salieši
42	76740040301	76740040156	Kapteiņi
43	76740030074	76740040217	Bebrulīči

44	76740040388	76740040388	pag.ceļš Jezufinova-Klindžāni
45	76740030159	76740040388	pag.ceļš Jezufinova-Klindžāni
46	76740040139	76740040506	Meinardi
47	76740010025	76740050136	Dižozols
48	76740060026	76740060026	Oši
49	76740060059	76740060027	Adares
50	76740060027	76740060027	Adares
51	76740060103	76740060031	Vāverītes
52	76740060189	76740060036	Strautiņi
53	76740030076	76740060041	Ozoli Gribinānos
54	76740030163	76740060041	Ozoli Gribinānos
55	76740030082	76740060041	Ozoli Gribinānos
56	76740030031	76740060041	Ozoli Gribinānos
57	76740030032	76740060041	Ozoli Gribinānos
58	76740060043	76740060043	Vilksalas
59	76740060052	76740060052	Mežastrauti
60	76740060054	76740060053	Čiekuri
61	76740060064	76740060064	Feldmaņi
62	76740060073	76740060073	Adenaite
63	76740060076	76740060076	Džipo
64	76740060108	76740060076	Džipo
65	76740060032	76740060090	Melisas
66	76740060071	76740060160	Zaļbirzes
67	76740060165	76740060165	Irīši
68	76740060169	76740060169	Salnāji
69	76740060066	76740060170	Vālodzēni
70	76740060195	76740060181	Bez nosaukuma
71	76740060183	76740060183	Atāri
72	76740060063	76740060188	Vosoroji
73	76740060449	76740060449	Senču Zeme
74	76740060038	76740070066	Oskars
75	76740060077	76740070066	Oskars
76	76740030025	76740070068	Pilādži
77	76740060065	76740070121	Lakauski
78	76740060069	76740070152	Jaunie Punduri
79	76740060079	76740070221	Ataugas
80	76740060078	76740070221	Ataugas
81	76740060074	76740070415	Skalbes
82	76740060070	76740070419	Briežsaliņa
83	76740060150	76740070419	Briežsaliņa
84	76740060106	76740070452	Virbuļi
85	76740060101	76740070452	Virbuļi